

KOMENTÁŘ: SQUID GAME OHROŽUJE ČESKÉ DĚTI! NEBO NE?

Kamil KOPECKÝ

V posledních měsících se objevila v zahraničí (a v omezené míře i v České republice) četná varování, která upozorňují na to, že některé děti začaly napodobovat populární násilnou a hororovou sérii Squid Game (Hra na oliheň), která je k dispozici na Netflixu, a že je nutné, aby rodiče nenechávali své děti tento seriál sledovat. Dnešní komentář tedy věnuji právě tomuto fenoménu, který si velmi rychle získal popularitu a pozornost médií.

[Nechce se vám číst celý text? Nevadí, vyzkoušejte jeho audioverzi.](#)

Na úvod je třeba říci, že podobné aktivity, jaké zobrazuje minisérie Hra na oliheň, zobrazují desítky dalších filmů a seriálů, ke kterým se děti běžně dostávají. Vzpomeňme třeba na sérii Hunger Games, Battle Royale, Hra o přežití, Alice in Borderland, ale třeba i série Saw, Kostka, Running man apod. Tam všude jde o přežití, vzájemné vyvražďování, filmy jsou často silně naturalisticky zpracovány a mají různě nastavený rating - u Squid Game je to 15 let (VB) a 18 let (USA).

Nejdůležitější otázka zní - jaký reálný dopad mají tyto filmy či seriály na malé či větší děti?

Hned na úvod je třeba rozptýlit obavy některých rodičů - **sledování násilného obsahu v televizi (či na streamovacích platformách) nevede automaticky k tomu, že by se z nás stávali násilníci (podobně to platí také o počítačových hrách).** Existují řady výzkumů, které se věnovaly vlivu televize na

děti, z nich bych vybral např. studie [Davida Buckingham](#), který se svým týmem zjistil, že:

1. Rodiče dětí, které jsou v kontaktu s násilným obsahem v televizi, potvrdili, že sledování televize u jejich dětí násilné chování nevyvolalo. Rodiče se nejvíce obávali především traumatizace malých dětí, u kterých se může rozvinout úzkost, může dojít k poruchám spánku, nočním bésům apod. S tím ostatně souvisí rating jednotlivých filmů a seriálů - tj. doporučený minimální věk diváků (dříve označovaný symbolem "hvězdičky").
2. Děti, které násilný obsah pravidelně v televizi sledují, si na něj mohou po čase zvyknout (a otupí vůči němu), neznamená to ale, že by sledování hororů otupilo jejich vnímání násilí v reálném světě.
3. Dětské konzumenti masmédií umí rozlišit, co je fiktivní svět a co svět reálný. (Tuto dovednost získávají podle některých autorů kolem 8. roku života, podle dalších bezpečně rozlišují realitu a fikci v 10. roku života).
4. Děti se velmi často vyhýbají filmům, které považují za potenciálně nevhodné (příliš strašidelné), případně aktivně popírají, že by šlo o realitu (je to jen film, ne skutečnost).

Další výzkumy toto potvrzují - **pro agresivní chování prostě existuje mnoho jiných vysvětlení, která s médii nesouvisí** (některé výzkumy realizované ve skupinách dětských násilníků dokonce prokázaly, že tito pachatelé sledovali MÉNĚ televizi a video, než jejich vrstevníci).

Případné napodobování konceptů násilných filmů neznamená, že by se děti začaly automaticky vyvražďovat a ubližovat si. Determinantů, které zásadně ovlivňují socializaci dítěte, je totiž daleko více: rodina, škola, vrstevníci, společnost, ve které žijí, biologicko-fyziologické předpoklady, genetika atd.

Existují studie (např. od Suchý, A), které sledují souvislost mezi (nadměrným) časem stráveným u televize a tolerancí k násilí či iritabilitou (podrážděností), které upozorňují na to, že mezi těmito proměnnými existuje korelace. Jinými slovy - pokud nadměrně sledujeme násilný obsah, roste vůči němu tolerance. Problém je, že iritabilita ani tolerance k násilí neznamená, že je jedinec agresivní v konkrétní situaci, jde o pouhé prediktory, které mají s reálnou agresí v reálných situacích pramálo společného. **Agresivita je v podstatě predispozice k agresivnímu chování, kterou na jedné straně potřebujeme (kde by bylo lidstvo bez zabíjení zvířat či jiných lidí, je důležitá pro lidské přežití), na straně druhé se může projevit jako nepřiměřené chování (které je naučené).**

Podobné hry, které hrají dospělí hráči ve Hře na oliheň, jsme hráli i my sami jako děti - např. Honzo vstávej, kolik je hodin... Přetahovaná s lanem... Kuličky... rozdíl je tedy především v trestu za prohru, který je ve Squid Game smrt na desítky možných způsobů.



Určitě se objeví **jednotky případů**, kdy některé děti Squid Game napodobí a současně zapojí do hry i více násilí (především díky skupinové dynamice, tj. domluví se více spolužáků) - zde je třeba samozřejmě zasáhnout a děti korigovat - nicméně toto se děje i v řadě jiných případů a situací - děti se násilně projevují i při naprosto běžné hře, kdy např. neunesou prohru a neumí se s ní vyrovnat, nezvládnou nápor emocí - stejně jako někteří dospělí. Problém s napodobováním Squid Game spočívá také v detailech - v jedné hře např. hráči pomocí jehly vysekávají z medových pláství různé tvary - zde hrozí riziko, že se děti např. popálí o horkou jehlu či roztavený cukr, popíchnou se apod. Nicméně toto je poměrně běžná část dospívání, kdy se učíme i prostřednictvím chyb, které uděláme. Kdo se někdy popálil o horkou plotýnku, ten to jistě chápe.

Rád bych připomněl, že i předchozí generace dětí hrály řadu drsných her, bitev, válek, pod vlivem filmů s Vinnetouem a Old Shatterhandem se mladí filmoví fanoušci řezali do rukou a uzavírali pokrevní bratrství, přivazovali se ke stromům a bušili do sebe dřevěnými tomahawky, ve hře na partyzány a Němce po sobě házeli kamením, mimochodem i v oblíbeném Harry Potterovi nalezneme mnoho drsných scén - a dostat do hlavy medicinbalem alias potloukem jistě není nic příjemného. A co jiného je vybíjená, než právě jednoduchá variace na Squid Game? Kolik vykloubených a zlomených prstů a nejrůznějších pohmožděnin vybíjená způsobila?

Když bychom shrnuli klíčové části: **Malé děti by neměly sledovat nevhodné násilné pořady/filmy/seriály proto, že u nich mohou vyvolat masivní strach, úzkost, odpor, fyziologické reakce (zejména u citlivých dětí - třeba pomočování, poruchy spánku, noční běs), obavy, že se něco takového stane jim samotným apod. Squid Game je extrémně krvavý seriál, který je plný násilí, sexuálních scén apod., je tedy pro malé děti zcela nevhodný (proto má také rating 15+).** Strach z toho, že by Squid Game způsobil, že se děti budou v budoucnu chovat nějak výrazně agresivněji, však není na místě.

Upozorňuji, že značně problematické je také sledování pornografického obsahu dětmi (jeden můj kolega s oblibou říká, ať si raději děti hrají na Squid Game, než aby si hrály na Roberta Rosenberga, tímto zdravím V.P.) - zde může hrozit např. předčasná sexualizace, neadekvátní představy o lidské sexualitě, nápodoba apod. Dalším problémem je také **dlouhodobé nadměrné sledování médií dětmi** - s ohledem na problematiku rozvoje závislostí, fyziologický dopad na lidské zdraví apod.

V případě Squid Game samozřejmě platí, že pokud by se děti snažily např. ve školním prostředí napodobit "drsné" tresty z filmu, je třeba postupovat jako v případě jakéhokoli jiného násilného projevu ve škole (agresivní chování ke spolužákovi = napomenutí, důtky, snížené známky z chování apod.).

Z pohledu rodičů malých dětí doporučuji nastavit na konkrétních filmových kanálech či službách rodičovské zámky a příslušná omezení, Netflix i některé další streamovací služby např. umožňují vytvořit si např. dětský profil, u kterého dochází k filtraci nevhodného obsahu.

Nabízí se samozřejmě otázka, co vlastně může dělat rodič, pokud jeho dítě film vidělo. Možností je samozřejmě **pobavit se s dítětem o tom, co se mu líbilo a proč (tím získáme pozornost dítěte), zdali ho obsah filmu třeba nevyděsil, zda nemá strach, zda chápe, že je to pouze film, ne skutečnost** apod. Každopádně vždy dítěti nabídnout pomocnou ruku, kdyby se něco stalo. Není třeba se však obávat, že by prosté sledování hororového filmu či seriálu vyvolalo masivní vlnu násilí mezi dětmi.

Před koncem tohoto textu si dovoluji ještě jedno malé zamyšlení - k čemu asi vedou varování před tím, aby rodiče nenechali děti sledovat Squid Game na Netflixu? Co se reálně stane? Vznikne tzv. morální panika a informace o tajemné brutální a zakázané hře se dostanou k těm, kteří do této chvíle netušili, že něco takového existuje. A děti se samozřejmě k seriálu dostanou. **Zakázané ovoce totiž nejvíce chutná.**



Squid Game velmi rychle odezní a nahradí ho další zajímavé fenomény, které budou pro děti více přitažlivé a zajímavé. Nechme se překvapit. :)

Pro E-Bezpečí, Kamil Kopecký
Univerzita Palackého v Olomouci

Audioverze:

Audioverze komentáře pro ty, kterým se nechce číst celý text.

Zdroje:

English council urges parents not to allow children to watch Squid Game

<https://www.theguardian.com/tv-and-radio/2021/oct/17/english-council-urges-parents-not-to-allow-children-to-watch-squid-game>

Squid Game: Children copying Netflix show in playground, schools warn

<https://www.bbc.com/news/uk-england-58915851>

Reports of children mimicking 'Squid Game' alarm Quebec parents and schools

<https://globalnews.ca/news/8286026/squid-game-quebec-schools-concerns/>

The Big Read: Is 'Squid Game' bad for children?

<https://www.irishexaminer.com/news/spotlight/arid-40722603.html>

Creating the Child Audience: Media and the Invention of Modern American Childhood

<https://journals.openedition.org/transatlantica/15152>

Suchý, Adam. Mediální zlo - mýty a realita

<https://www.databazeknih.cz/knihy/medialni-zlo-myty-a-realita-49018>

Britské školy varují před hitem Netflixu. Děti napodobují Hru na oliheň

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/britske-skoly-varuji-pred-hitem-netflixu-deti-napodobuji-nebezpecne-hry-178091>